

СТАТИСТИЧЕСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА РАЗВИТИЕТО НА ТРАНСПОРТНО-СПЕДИТОРСКАТА ДЕЙНОСТ В БЪЛГАРИЯ

Христина Спасевска, Габриела Маринова
spasevskah96@hotmail.com, gabito_888@abv.bg

*Висше транспортно училище „Тодор Каблешков”,
факултет „Транспортен мениджмънт”, София,
БЪЛГАРИЯ*

***Ключови думи:** транспортно-спедиторска дейност, национално сдружение на българските спедитори.*

***Резюме:** Националното сдружение на българските спедитори (НСБС) е учредено през 1992 г. НСБС е национално представителна браншова организация, която представлява интересите на транспортно-спедиторския и логистичен бранш. Сдружението обединява почти всички доказани фирми, които покриват целия спектър на спедицията и логистиката, извършват над 2/3 от международните спедиторски услуги, реализират над половината от приходите и 83% от брутната печалба в спедиторския бранш. Именно затова в статията са анализирани статистически данни по количествени показатели предоставени от членовете на НСБС.*

ВЪВЕДЕНИЕ

Националното сдружение на българските спедитори (НСБС) е учредено през 1992 г. НСБС е национално представителна браншова организация, която представлява интересите на транспортно-спедиторския и логистичен бранш. Сдружението обединява почти всички доказани фирми, които покриват целия спектър на спедицията и логистиката, извършват над 2/3 от международните спедиторски услуги, реализират над половината от приходите и 83% от брутната печалба в спедиторския бранш.

ИЗЛОЖЕНИЕ

1. Развитие на Национално сдружение на българските спедитори в исторически аспект

НСБС е член на ФИАТА-Международна федерация на спедиторските асоциации и КЛЕКАТ-Европейска асоциация за спедиторски, транспортни, логистични и митнически услуги.

По-важни постижения в полза на членовете и на Българския спедиторски бранш: През 1996 г. НСБС изработи и наложи сред членовете си Общи спедиторски и Общи складови условия, които налагат високи професионални стандарти за оказваните от тях спедиторски и логистични услуги.

В сътрудничество с първокласни застрахователи НСБС е разработена застрахователна полица, покриваща отговорността на спедитора към неговите клиенти-

товародатели; от 1998 г. тази застраховка е задължителна за всички спедиторски фирми – членове.

Сдружението е получило право да предоставя на членовете си документите на ФИАТА: мултимодален коносамент (FIATA FBL), спедиторски рецепис (FIATA FCR), сертификат за транспорт (FIATA FCT) и складова разписка (FIATA FWR), които играят важна роля в международния стокообмен и в усвояването на външнотърговски акредитиви.

През 1996 г. Сдружението разработи първия в България Наръчник и Програма за професионална подготовка на спедиторски кадри и бе акредитирано от ФИАТА да провежда курсове за обучение и да издава международни дипломи за професионална компетентност в спедиторската професия.

Учебен център – НСБС е лицензиран на национално и международно ниво за провеждане на специализирани курсове в областта на спедицията и логистиката.

През 2012 г. разработи собствена платформа и въведе дистанционно обучение по 13 специализирани програми.

През 2013 г. към НСБС е учреден специализиран Арбитраж за транспорт и спедиция. Най-важното предимство е експертността в транспортното право, което може да се гарантира от ТРАНСПОРТЕН АРБИТРАЖ!

През 2015 г. издаде Електронен наръчник по спедиция в съответствие със стандартите на ФИАТА.

През 2015 г. НСБС създаде борса за работа и стаж, с цел подкрепа на стажантската програма и повишаване атрактивността на спедиторската професия сред младите хора.

Със заповед РД09-1833 от 11.12.2015 г. професия „Спедитор-логистик“ е включена в Списъка на професиите за професионално образование и обучение.

През 2016 г. експерти на НСБС и НАПОО разработват Държавните образователни стандарти за професия „Спедитор-логистик“ и Учебен център – НСБС е лицензиран по професия „Спедитор-логистик“ и професия „Куриер“.

Постижения в международната дейност:

От 1994 г. НСБС представлява България в Международната федерация на спедиторските сдружения ФИАТА. Представители на сдружението участват в органите на ФИАТА и чрез тях в дейността на Европейската конференция на министрите на транспорта (ЕКМТ), Европейската комисия, Икономическата комисия за Европа на ООН, Международната търговска камара и редица международни организации в сферата на транспорта (IRU, UIC, IATA, IMO и др.).

От 2000 г. НСБС изпълнява функциите на Секретариат на Консултативния съвет на спедиторските асоциации от Юго-източна Европа.

От 2003 г. НСБС е член на КЛЕКАТ (Европейската Асоциация за спедиторски, транспортни, логистични и митнически услуги), чрез която получава право на глас при вземането на решения от Европейската комисия засягащи транспортната политика на Общността.

Представител на УС на НСБС е старши зам. председател на ФИАТА, председател на Регионален институт Европа и председател на работната група по ж.п. превози ЮИЦ/ФИАТА, генерален секретар на КЛЕКАТ и председател на Института по железопътни превози в тази организация.

2. Участие в проекти и програми финансирани от ЕК и дългосрочни приоритети

➤ Проекти

CA FORWARDERS NET- Ръководител проект за укрепване на спедиторския бранш в страните от Централна Азия

- ISOTRACK FP7 – национален координатор
- SURFACE NET FP7 – национален координатор
 - **Приоритетни направления на НСБС в дългосрочен план:**
- Устойчиво развитие на спедиторския бранш.
- Сигурност и превенция от рисковете в работата на фирмите-членове.
- Целенасочени усилия за популяризиране на бранша сред младите хора, повишаване на атрактивността му с цел осигуряване на кадрови ресурси в дългосрочен план.
- Повишаване на социалната отговорност за постигане на екологично съобразен транспорт; разумна интернализация на външните разходи за всички видове транспорт с цел насърчаване на интермодалността и развитие на устойчива транспортна система.

3. Статистически анализ на транспортно-спедиторска дейност

Статистическите данни са резултат от обработка на предоставени количествени и качествени показатели от членовете на НСБС.

Данните обхващат 74 фирми - 2014 г., 72 фирми - 2015 г. и 75 фирми - 2016 г. (Таблица 1)

Периодът на изследването е 2014-2016 година

Списъчният състав на фирмите членове на НСБС към месец април 2018 година е представен в следващата таблица:

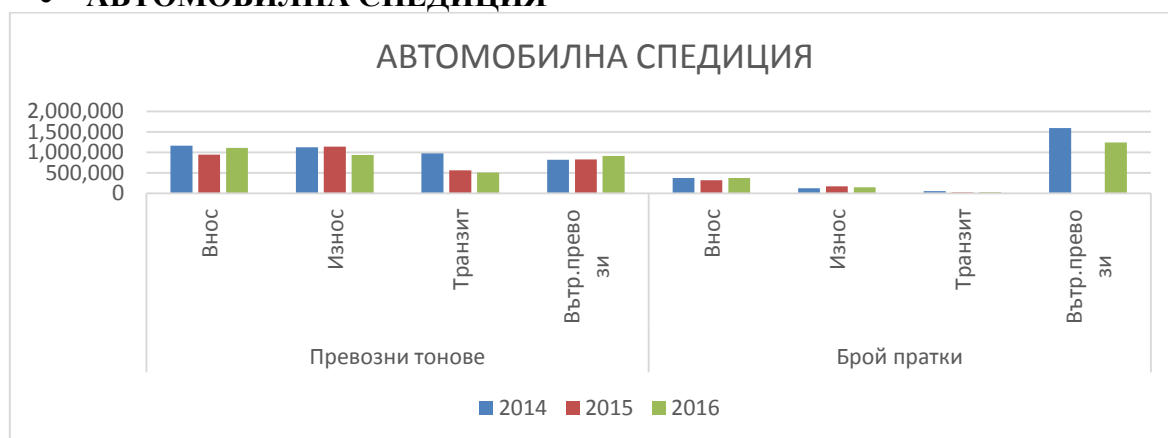
Таблица 1. ЧЛЕНОВЕ НА НАЦИОНАЛНОТО СДРУЖЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ СПЕДИТОРИ

ЧЛЕНОВЕ НА НСБС
Редовни членове :
Адванс Интернешънъл ЕООД
Акт Лоджистик АД
Александър Логистикс ООД
Алог ООД
Арамекс Интернешънъл Куриър ООД
Балкан Лойд ЕООД
Балканспед ЕООД
Белл ТТ Логистик ООД
Бон Марин Лоджистик ООД
България Транс ЕООД
Вега Спедтранс ЕООД
Веслам Шипинг и Менинг ЕООД
Вип Логистик ООД
Гебрюдер Вайс ЕООД
Гранд Логистикс ЕООД
ДОНАУ ТРАНЗИТ ООД
ДСВ Еър енд Сий ЕООД
ДСВ Роуд ЕООД
Деспред АД
Джаимекс ООД
Ди Ейч Ел Експрес България Дивизия Фрейт
Ди Кей Мултимодална Транспортна Компания ООД
Дискордиа АД
Драгажен Флот - Истър АД

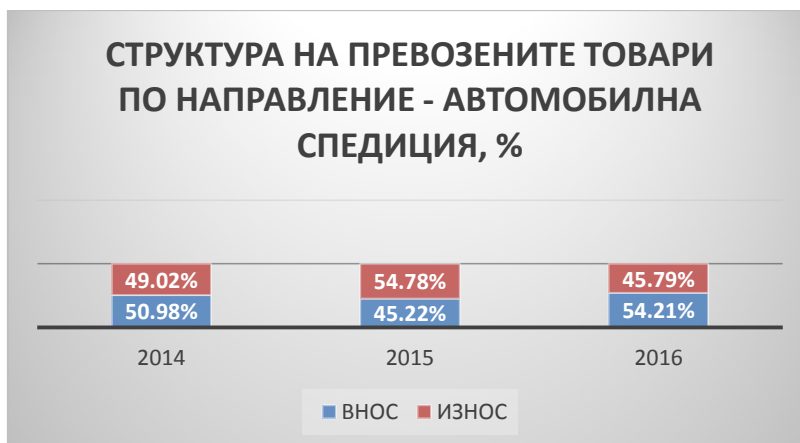
Е-Спед ООД
ЕС ТИ ЕМ ГРУП ЕООД
Евробул ЕООД
Ейч Джи Ем Порт Лоджистикс ООД
Ем Джи Ел-БГ ООД
Ен Ти Зет Транспорт ООД
Етна Карго Транспорт ООД
Интерлогистика ЕООД
Йобстел България ООД
КАРГО - ПАРТНЕР ЕООД
КБК ГРУП ШИПИНГ ЕООД
КИОГ ЛОДЖИСТИК ООД
Карго Спед България ЕООД
Каролина Ко ЕООД
Катони и Ко България ЕООД
Квеенбергер Лоджистикс БЛГ ЕООД
Лагермакс Спедицио България ЕООД
Ламаспед ООД
Логис Транс
М и М Ер Карго Сървис България ООД
М и М Милицер и Мюнх БГ ООД
М-М Транспорт ООД
МВ Логистика ООД
МС Шипинг ООД
МСТФ Саратовс ООД
Мобиле ООД
Морис Уорд и Ко ООД
НСЕВ Шипинг ЕООД
Навигацион Шипинг енд Трейдинг ЕООД
Нова ЕООД
Ню Карго ООД
Ойрошпед АД
Омега Транс ООД
Орбит ЕООД
Париа ЕООД
Прайм Спед АД
Про Лоджистикс енд Сървисиз ЕООД
РЕЙЛ КАРГО ЛОДЖИСТИКС - БЪЛГАРИЯ ЕООД
Рема - Логистик ЕООД
Ренус България ООД
Роди Роуд ООД
Рубикон Транспорт Експрес ООД
С Логистикс ЕООД
СКОРПИОН ШИПИНГ ООД
Семов Спед ЕООД

Сико Транс АД
Симплам ООД
Синтра ООД
Синтранс ЕООД
Стратос комерс - Варна ЕООД
ТРАНСПОРТКО СПЕД ООД
ТТЛ ЕООД
Темис Юг ЕООД
Терминален Оператор ЕООД
Трайдънт Фрейт ООД
Транс Балкани ООД
Транс Експрес ЕООД
Транс Х 2000 ООД
Трансленд ООД
Уърлд Транспорт Оувърсийз - България ЕООД
Фреш Лоджик ЕАД
Фрилайн ООД
Шенкер ЕООД
ЮНИТРАНС ООД
Юнимастърс Лоджистикс АД
Юнишипинг Интернешънъл ЕООД
Асоциирани членове:
Авиешън Сървисиз България ООД
Е-Ложистикс ЕООД
Рубикон Шипинг ЕООД
Рубишипс Транспорт ООД
СПЪТНИК 96 ЕООД
Скайбридж Нетуъркс ЕООД
Стеора ООД

- Структура на превозените товари по вид спедиция и направление
- АВТОМОБИЛНА СПЕДИЦИЯ

Фиг. 1 Статистически данни за оборотите на членовете на НСБС за периода 2014 – 2016 за автомобилна спедиция., Източник: НСБС

Фиг. 2 Структура на превозените товари по направление – автомобилна спедиция, %, Източник: НСБС

Изводи:

- Най-голям дял на внос на товарите в автомобилната спедиция е осъществен през 2016 год., (54,21 %).
- Най-голям дял на износ на товарите в автомобилната спедиция е осъществен през 2015 год., (54,78 %).

• ЖЕЛЕЗОПЪТНА СПЕДИЦИЯ

Фиг. 3 Статистически данни за оборотите на членовете на НСБС за периода 2014 – 2016 за железопътна спедиция., Източник: НСБС

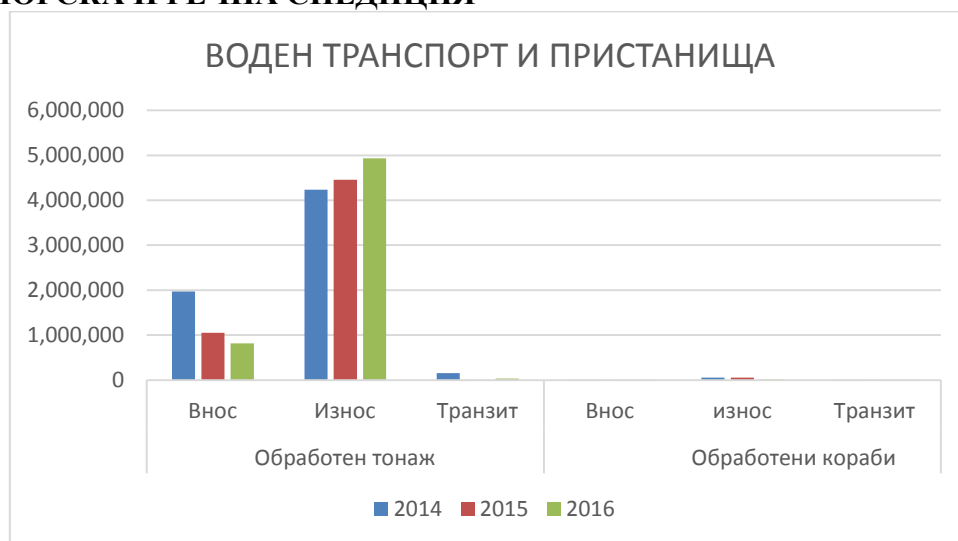

Фиг. 4 Структура на превозените товари по направление – железопътна спедиция, %, Източник: НСБС

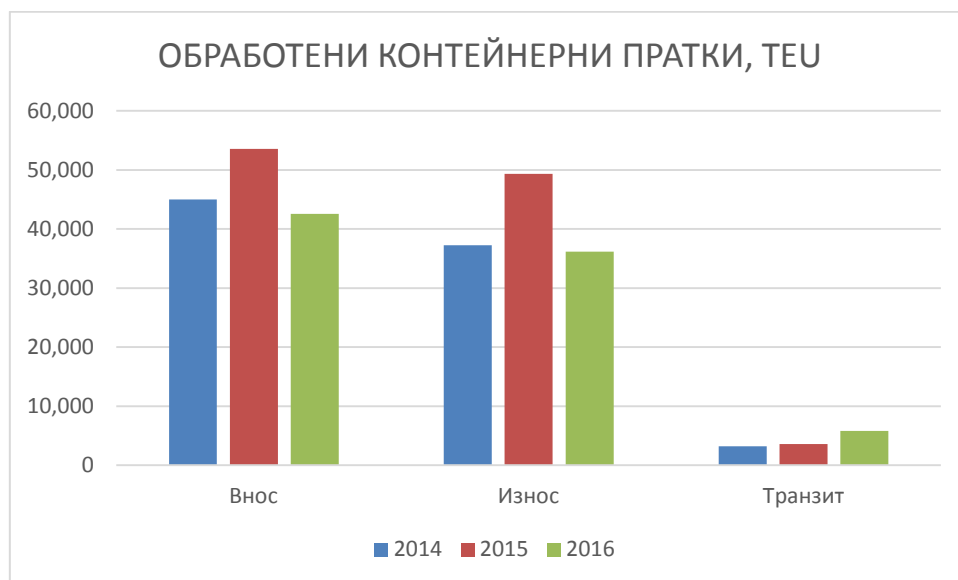
Изводи:

- За периода 2014-2016 в железопътната спедиция, най-много превозни тонове са осъществени при внос през 2015 год., (1 115 024,50).
- За периода 2014-2016 в железопътната спедиция, най-много обработени вагони в т.ч. контейнери са осъществени при износ през 2015 год.,(24 807).
- Най-голям дял на внос на товарите в железопътната спедиция е осъществен през 2014 год., (51,09 %).
- Най-голям дял на износ на товарите в железопътната спедиция е осъществен през 2015 год., (51,91 %).

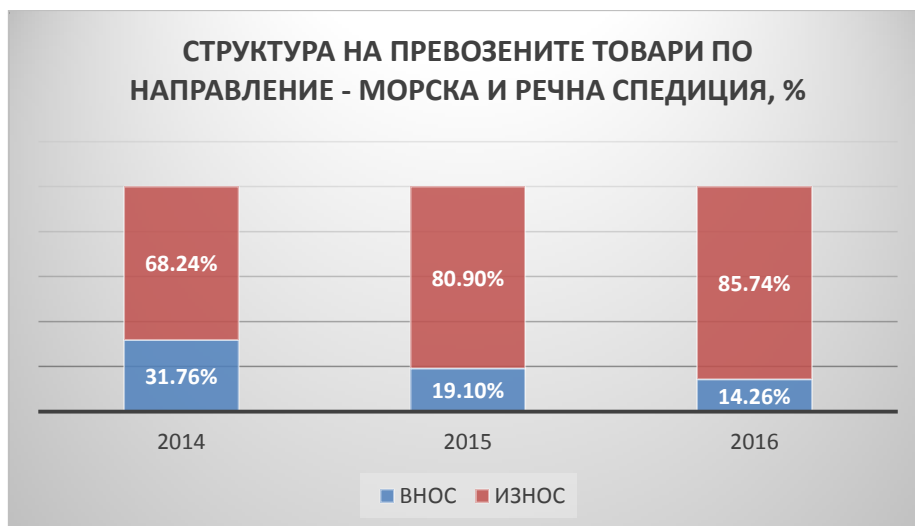
• **МОРСКА И РЕЧНА СПЕДИЦИЯ**

Фиг. 5 Статистически данни за оборотите на членовете на НСБС за периода 2014 – 2016 за воден транспорт и пристанища, Източник: НСБС

Фиг. 6 Обработени контейнерни пратки, TEU, Източник: НСБС

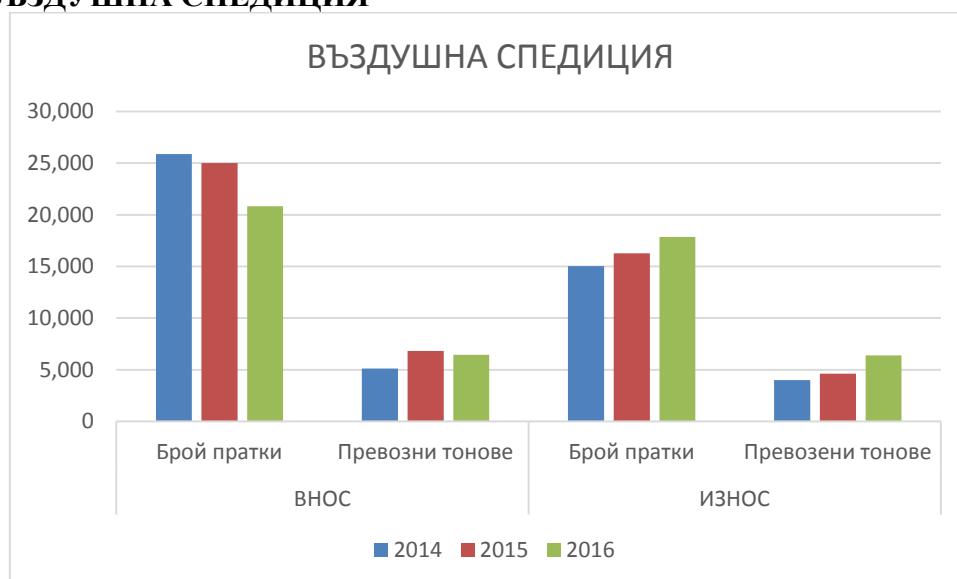

Фиг. 7 Структура на превозените товари по направление – морска и речна спедиция, %, Източник: НСБС

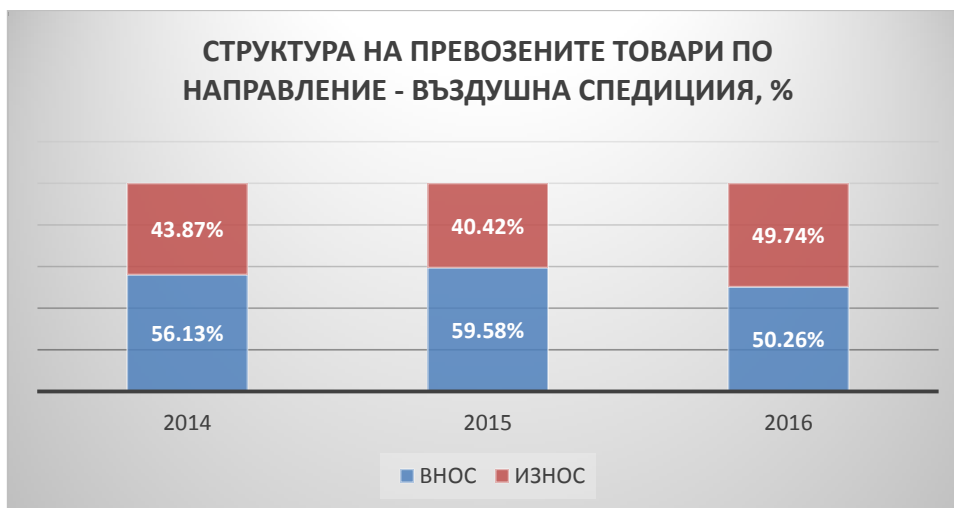
Изводи:

- За периода 2014-2016 във водния транспорт, най-много обработен тонаж е осъществен при износ през 2016 год., (4 932 269).
- За периода 2014-2016 във водния транспорт, най-много обработени кораби са осъществени при износ през 2015 год.,(54 639).
- През 2015 год. при внос са осъществени най-много обработени контейнерни пратки (53 581).
- Най-голям дял на внос на товарите в морската и речна спедиция е осъществен през 2014 год., (31,76 %).
- Най-голям дял на износ на товарите в морската и речна спедиция е осъществен през 2015 год., (80,90 %).

• ВЪЗДУШНА СПЕДИЦИЯ

Фиг. 8 Статистически данни за оборотите на членовете на НСБС за периода 2014 – 2016 за въздушна спедиция, Източник: НСБС

Фиг.9 Структура на превозените товари по направление – въздушна спедиция, %, Източник: НСБС

Изводи:

- За периода 2014-2016 във въздушната спедиция, най-много брой пратки са осъществени при внос през 2014 год., (25 874).
- За периода 2014-2016 във въздушната спедиция, най-много превозни тонове са осъществени при внос през 2015 год.,(6 808,70).
- Най-голям дял на внос на товарите във въздушната спедиция е осъществен през 2015 год., (59,58 %).
- Най-голям дял на износ на товарите във въздушната спедиция е осъществен през 2016 год., (49,74%).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Обобщени статистически данни за оборотите на членовете на НСБС за периода 2014 – 2016 година по вид спедиция и направление са представени в Таблица 2 и фигура 10.

Фиг. 10 Статистически данни за оборотите на членовете на НСБС за периода 2014 – 2016 по вид спедиция и по направление, Източник: НСБС

Таблица 2 Обобщени статистически данни за оборотите на членовете на НСБС за периода 2014 – 2016

Обобщени статистически данни за оборотите на членовете на НСБС за периода 2014 – 2016				
ВЪЗДУШНА СПЕДИЦИЯ				
	ВНОС		ИЗНОС	
Години	Брой пратки	Превозни тонове	Брой пратки	Превозени тонове
2014	25 874	5 122	15 029	4 004
2015	25 019	6 808,70	16 277	4 619
2016	20 830	6 459,40	17 856	6 391,30

Изводи:

- За периода 2014-2016 най-много превозни тонове са осъществени при внос през 2014 год., (1 167 420).
- За периода 2014-2016 най-много пратки са осъществени във вътрешните превози през 2014 год.,(1 596 096).

ЛИТЕРАТУРА

[1] [https:// www.nsbs.bg](https://www.nsbs.bg)

STATISTICAL RESEARCH OF THE DEVELOPMENT OF THE TRANSPORT-FORWARD PROCESS IN BULGARIA

Hristina Spasevska, Gabriela Marinova
spasevskah96@hotmail.com, gabito_888@abv.bg

*Todor Kableshkov University of Transport,
 Sofia, 158 Geo Milev Str.
 BULGARIA*

Key words: freight forwarding, national association of Bulgarian freight forwarders.

Abstract: The National Association of Bulgarian Forwarders (NSBS) was established in 1992. NSBS is a nationally representative branch organization representing the interests of the forwarding and logistics industry. The association brings together almost all proven companies that cover the entire spectrum of logistics and freight forwarding, over 2/3 of international forwarding services, over half of revenues and 83% of gross profit in the forwarding industry. This is why the article analyzes statistical data on quantitative indicators provided by NSBS members.